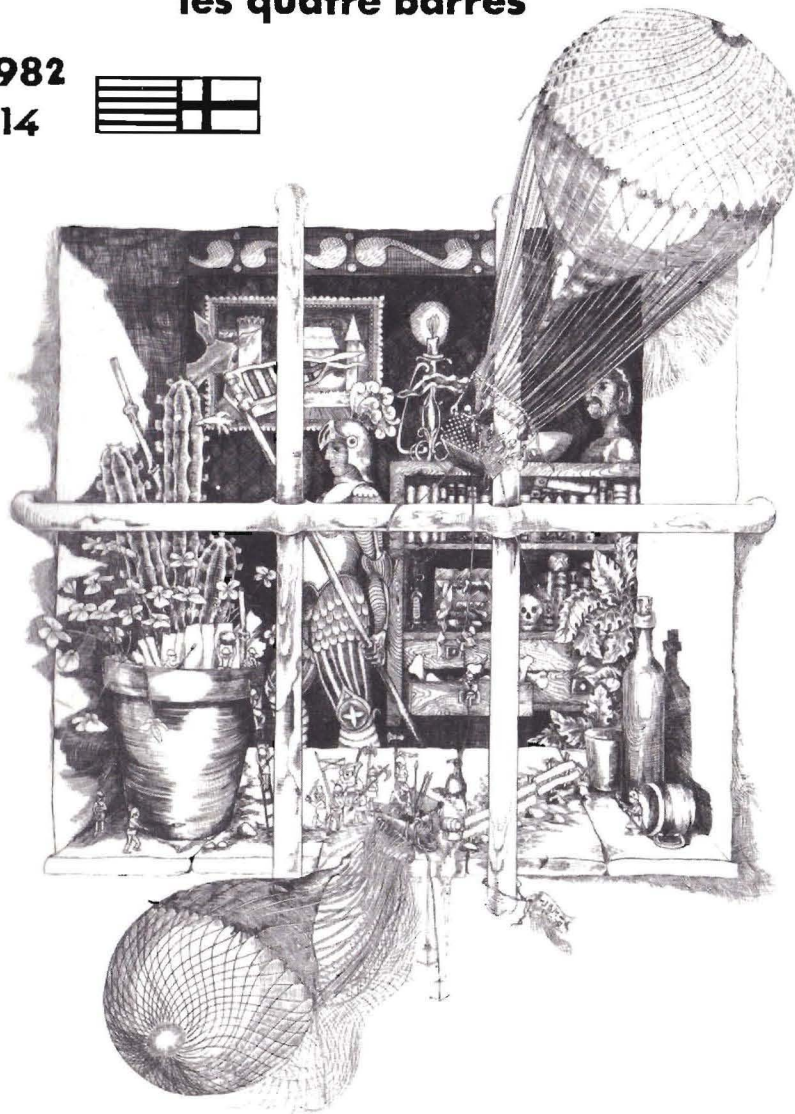

BUTLLETÍ

de l'associació cultural catalana als països nòrdics
"les quatre barres"

any 1982
núm. 14

BUTLLETI
de l'Associació Cultural Catalana
als Països Nòrdics
LES QUATRE BARRES

Tidskrift (Publicació): ISSN 0349-6120
Utgivare (Editor) : Les Quatre Barres
Humlegårdsgatan 17 2tr Ö.g.
114 46 Stockholm
Suècia

Postgirokonto
(Compte Corrent Postal): 970916-3, c/o Cebrian
Stockholm

Ansvarig utgivare
(Editor responsable) : Ramon Cavaller

Redaktör
(Cap de redacció) : Ramon Bohigas

oooo000oooo

SUMARI

Editorial	3
Notícies	5
Kulturella nyheter från de Katalanska länderna	10
Correu	19
Om Sveriges konsul i València	25
De Socis	27
Estat de la Caixa	28
Artistes Catalans a Escandinàvia: Jordi Bota .	31
D'Àpats	38
Retalls	40
Poesia	43
Mots Encreuats	46

EDITORIAL

La rebaixa de les autonomies

Diem les autonomies, però, en realitat l'autonomia que particularment ens preocupa és la de Catalunya, el país en el qual la llengua és un fet diferencial de primera magnitud i que no té retop. En el mateix cas es troben també Euskadi i Galícia.

El qui va inventar la proliferació de les autonomies ja sabia el que es feia. Autonomia per al qui la vulgui. I tots la van voler, perquè és veritat aquella dita que ens ve precisament del centre: "Todos los gatos quieren zapatos!" Bona jugada. La gran aixecada de camisa.

Però els enemics de les autonomies, principalment de l'autonomia de Catalunya, encara no volien acceptar aquestes rebaixades i aigualides autonomies que s'havien concedit.

Això, si no s'havia vist ja clar abans, es va veure amb diafanitat durant el judici i el procés del 23-F. Deixem aquí que parli el Fiscal, perquè la cosa ho val:

"Con la ocupación del Congreso y el alzamiento en armas se perseguía la finalidad de derrocar, por la fuerza, al Gobierno constituido y formar otro nuevo que encauzara la democracia y acabara con las autonomies y el terrorismo." (El subratllat és nostre).

I aquesta va ser la cantilena dels advocats defensors dels encausats pel 23-F; la lletania que amb el "golpe" es volia acabar amb les autonomies i el terrorisme.

Voler acabar amb el terrorisme és comprensible i fins i tot plausible, però acabar amb les autonomies... Com si autonomies i terrorisme fossin conceptes equiparables.

Ha protestat ningú contra aquestes intencions dels "golpistas" i dels grups de la mateixa mena? Ha sortit ningú en defensa de les autonomies? Al contrari - i això és greu - després del 23-F ha sortit la LOAPA. En català la LOHPA, la Llei Orgànica d'Harmonització dels Processos Autònoms. Simptomàtic, no?

Malgrat no haver assolit el seu propòsit, els "golpistas" han tingut un cert èxit. Perquè, quin serà el resultat, si la llei s'aprova, sinó una nova rebaixa de les autonomies, particularment de l'autonomia dels catalans?

E. D.

P.D.

Si el nostre butlletí en lloc de ser trimestral fos mensual, aquest editorial s'hauria escrit abans.

"Svenska Dagbladet", Estocolm, del 19/6 duu un article de la corresponçal d'aquest diari a Madrid, Monica Vermecratz, amb aquests títols que traduïm del suec: "Després de l'intent temerari dels militars, Madrid vol restringir les autonomies".

Amb aquest article tenim una prova més que la "LOAPA" és una directa i trista conseqüència del 23-F. Fa temps que sabíem de què anava la cosa. Ara Monica Vermecratz ens ho explica ben clar en suec.

Vegeu en la Secció "Retalls" la fotocòpia d'alguns dels paràgrafs d'aquest article.

NOTÍCIES

LA DIADA DE SANT JORDI celebrada el 25 d'abril al magnífic celler de la Hartwickska Huset va ser un èxit.

La nostra Cap de Serveis, Mª Rosa Faure de Domènech va demostrar una vegada més un gran tacte en escollir el menú, que consistí en amanida Sant Jordi, anyell rostit, guarnit amb llegums, macedònia de taronges al Grand Marnier, vi marca "El Molino" i cafè.

No és fàcil accontentar vuitanta persones, sobretot si n'hi ha una vintena que encara no han fet els vint. Quin goig veure tanta gent jove!

Després de l'àpat en Joan Carles Cebrian va subhastar una sèrie d'objectes que junt amb una rifa amb gran abundància de premis va permetre que la caixa es veiés afavorida per la nostra festa.

Vam ballar sardanes i tothom va sortir content i animat d'aquesta trobada anual que és ja tota una tradició.

EL CONSELL DIRECTIU s'ha reunit al local de la nostra Associació el 15 d'abril i el 13 de maig.

EL DIA 12 DE JUNY la família Cebrian ens va oferir altra vegada la casa d'estiueig de Boo-gård per fer-hi una costellada.

Devíem ser unes cinquanta persones. Sort que el jardí era gran.

Mentre uns preparaven el foc per posar-hi les graelles, els altres pelaven patates o remanaven l'all i oli. Cap allà a les 3 (la trobada era al migdia) tothom ja tenia gana i l'olor de les costelles de be torrades encara l'augmentava més. Que bo que va ser tot! L'únic que no estava d'acord amb el nostre ànim era el temps. Ni tan sols quan la mainada va rompre l'olla, o quan els grans es posaren a ballar es va dignar el sol a

treure el nas, ans, semblava que s'amagava tímidament darrere els núvols grisos quan escoltava les nostres rialles i el nostre divertiment.

EN DATA 26 D'ABRIL Invandrarförvaltning de l'Ajuntament d'Estocolm ens ha concedit una ajuda de 18.000 corones.

EL 29 DE MAIG es va celebrar el casament del nostre soci David Domènech Fauer i la senyoreta Rossi Becedas López a la catedral catòlica de Sant Erik, Estocolm.

CURSOS D'ESTIU.- Estudi General Lul.lià-Universitat de Barcelona. Cursos d'Estiu de Català a Mallorca del 5 al 23 de juliol 1982. Informació: Sant Roc, 4. Palma de Mallorca.

Generalitat de Catalunya-Ajuntament de Sitges-Centre d'Estudis Catalans de la Universitat de Paris-Sorbonne. Curs d'estiu de català a Sitges del 4 al 25 de juliol 1982. Informació: Centre d'Estudis Catalans, 9, rue de Sainte-Croix de la Bretonnerie, Paris. Tel. 277-65-69.

Universitat Catalana d'Estiu, Prada, Pyrénées Orientales, França, a finals d'agost. Informació: Rambla de Catalunya 15 entr. Barcelona.

L'Institut d'Estudis Catalans. Curs de Cultura Catalana per estudiants estrangers. Montcada, 20. Barcelona. A finals d'agost.

Programa d'Estiu a València. Prof. J. Solà-Solé, Catholic University of America, Washington, DC. 47401 USA.

REUNIÓ I SOPAR AL MUSEU-TALLER DE L'ESCUPTOR SUEC CARL ELDH. Dia 10 de setembre, dissabte, a les 5 de la tarda, Britta Eldh, filla de l'artista, ens mostrarà l'estudi del seu pare. Podem sopar en el mateix estudi.

Com tots sabem l'escultor Eldh és l'autor de moltes escultures que es poden admirar en els carrers d'Estocolm: com per exemple el monument a Strindberg a Tegnérslunden, el monument a Hjalmar Branting a Norra Bantorget, o l'estàtua dels corredors de l'estadi.

EL KULTURRÅDET, en reunió del 27 de maig, ens ha concedit cinc mil corones pel Butlletí.

L'EDITORIAL D'ESTOCOLM ARBETARKULTUR ha publicat un llibre titulat "Ett vapen laddat med framtid". Són 48 poemes de resistència escollits per l'escriptor i traductor Francisco J. Uriz. En la plana 45 hi trobem un poema d'Espriu (en la versió sueca "Ack, vad jag är trött").

JOAQUIM VENTALLÓ, veterà periodista català (va ser director de "L'Opinió" i de "La Rambla") que ja ha fet 83 anys però que continua (i que sigui per molts anys!) exercint la seva professió, ens ha tramès un extens recull d'articles seus sobre temes palpitants i d'actualitat referents a Catalunya, a la catalanitat i a la llengua, apareguts a diferents publicacions: LA VANGUARDIA, EL NOTICIERO, HOJA DEL LUNES, durant 1980-81 i també en guany, de Barcelona; DEIA, de Bilbao. En Ventalló col·labora també a PUNT DIARI, de Girona, i a RECULL, de Blanes, on va publicar una nota sobre el núm. 12 del nostre Butlletí, de la que vam fer referència i en publicarem la fotocòpia en el núm. 13 (pàgs. 12 i 17). Agraïm molt a Joaquim Ventalló la tramesa d'aquest recull d'articles.

EN HONOR DEL FILÒLEG VALENCIÀ MANUEL SANCHIS GUARNER, que vom van dir en la secció de notícies en suec en el núm. 13 del nostre Butlletí, va morir a València el desembre passat, s'han organitzat homenatges a Palma de Mallorca i a València.

A Palma, on Sanchis Guarnier va residir 16 anys i va ser

col.laborador de Francesc de B. Moll, l'homenatge, organitzat per l'Obra Cultural Balear, va tenir lloc els dies 5, 6 i 7 de maig. El darrer dia, en una taula rodona, van intervenir F. de B. Moll, Joan Fuster, Josep M. Llompart, Eliseu Climent, Vicent Ventura, Aina Moll i Joan Oleza.

A València van organitzar l'homenatge l'Ajuntament i la Universitat. Entre altres actes l'Ajuntament va nomenar Sanchis Guarner fill predilecte de la ciutat, i la Univesitat va recordar l'home de ciència en un acte acadèmic en el que van prendre la paraula els rectors de les universitats de Barcelona i València, el lingüista Moll, el catedràtic A. López García, el degà de la Facultat de Filologia i successor de Sanchis Guarner, Joan Oleza.

En aquests actes es va ressaltar la figura de Sanchis Guarner com exemple d'actitud lliure d'un intel·lectual l'obra del qual del qual ha tingut gran repercussió en la vida cultural, social i política del País Valencià.

EL PREMI D'HONOR DE LES LLETRES CATALANES, instituit per l'Omnium Cultural, ha estat concedit a Josep M. Llompart, conegut poeta i escriptor mallorquí, president de l'Obra Cultural Balear. Aquest premi, dotat amb un milió de pessetes, li ha estat concedit a Josep M. Llompart per la totalitat de la seva obra.

CHARLIE RIVEL, el gran clown català, es va casar el dia 18 de juny, en el seu poble de Cubelles, amb Margarita Camas. Charlie té 86 anys i Margarita 56. Hem tingut també notícia que Charlie es presentarà a l'escena gran de Gröna Lund el dia 1 de juliol, com l'any passat.

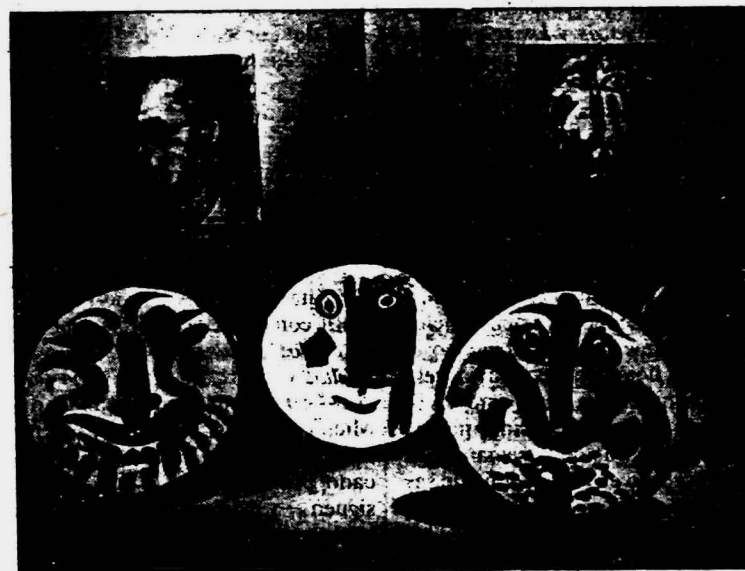
Charlie: Amb motiu del vostre matrimoni, "Les Quatre Barres" us desitja a vos i a Margarita, molts anys de felicitat! I a reveure aviat!

146 CERÀMIQUES DE PICASSO s'exposen al Palau Meca, Barcelona fins al 10 de juliol. Aquesta és la mostra monogràfica més important que s'ha fet fins ara de la ceràmica picassiana, i forma part de les mostres culturals amb les quals l'Ajuntament de Barcelona commemora encara el centenari del naixement de Picasso.

Les ceràmiques exposades provenen de museus i de col·leccions particulars, entre aquestes la de Jacqueline, la vídua de Picasso, que va obrir l'exposició junt amb l'alcalde de Barcelona, Narcís Serra.

Jacqueline Picasso va fer donació de les 41 ceràmiques seves exposades a la mostra, dient a l'alcalde senzillament: "Les meves ceràmiques són vostres".

Jacqueline va dir també: "Això de Barcelona i Picasso és un vell matrimoni d'amor".

KULTURELLA NYHETER FRÅN DE KATALANSKA LÄNDERNA

Allmänt

PETER WEISS PÅ KATALANSKA.- Dagens Nyheter (N & N) hade den 21/4 en notis av följande lydelse:

"Marat/Sade av Peter Weiss har haft premiär på Romea-teatern i Barcelona. Romea är säte för "Centre dramàtic de la Generalitat" som bar ansvaret för uppsättningen. Feliu Formosa har gjort den katalanska versionen av "Marat-Sade" och Pere Planella regisserat föreställningen, som blev en stor succé. Premiärpubliken applåderade stående i mer än tio minuter, enligt tidningarna."

Premiären hade ägt rum den 29 mars och sedermera fick vi bekräftat att "Marat-Sade" var en stor succé både ur publik och kritik-synpunkt. Så småningom fick vi i våra händer det 30-tal sidiga programmet som utgivits av ovannämnda "Centre dramàtic de la Generalitat de Catalunya", och vars innehåll ur upplysningssynpunkt torde anses paradigmatiskt. Här får man läsa översättaren Feliu Formosas och regissören Pere Planelles samt scenograferna Isidre Prunés och Montse Amenós uppsatser; Peter Weiss presenteras av Josep Carandell, och vidare finner man några kommentarer av Armand Jacob och ett fragment ur den intervju som "Theater Heute" gjorde med Peter Weiss 1964, samt några historiska dokument från den franska revolutionen och ett par av dess förgrundsgestalter.

Denna "Marat-Sade" "innebär en ny erfarenhet inom teaterkonstens område där Teater och Video integreras i ett skådespels helhet", sägs det också i programmet.

Vid bägge föreställningarna den 11 maj tillkännagavs från scenen att Peter Weiss hade natten före dött i Stockholm och, enligt tidningarna, hade stor

förstämning spridits bland skådespelarna och publiken. Efter ridåfallet uppstod tystnad som hyllning till den bortgångne.

De publikationer som är helt och hållet skrivna på katalanska, såsom den dagliga Barcelona-tidningen AVUI och de ansedda tidskrifterna SERRA D'OR och CANIGÓ har ägnat sakkunniga och berömande artiklar åt Peter Weiss' personlighet och författarskap.

*

STIFTELSEN "ALFONS EL MAGNÀNIM" i València har med full styrka återupptagit sitt arbete med att främja den valencienska kulturen. Tillkomsten av stiftelsens första demokratiskt valda styrelse för några år sedan innebar en ny kurs i aktiviteter, och man upprättade kontakter med valencienska kulturpersonligheter. Man kommer nu ut med en bok i veckan och understödjer tolv forskningsavdelningar, med ämnen som omfattar allt från etnografi till kemi och musikkforskning. Denna stiftelse är det första organet av sitt slag i Valènciaregionen.

*

UNDER VM I FOTBOLL har Barcelonas stadstyrelse anordnat en rad idrottsliga och kulturella aktiviteter. I dessa deltar artister såsom den världberömda Montserrat Caballé, och man skall framföra P. Casals verk "El Pessebre" och flera operaföreställningar i El Gran Teatre del Liceo, Spaniens äldsta operahus. Samtidigt har arrangerats flera jazz och pop-konserter.

*

UTMÄRKELSEN "EL PREMI D'HONOR DE LES LLETRES CATALANES" utdelades i år till den mallorquinska poeten Josep Maria Llopart. Detta pris instiftades 1969 av Omnium Cultural i Barcelona och det är den andra gången som det tilldelas en författare från Balearerna. I sitt tacktal påpekade J. M. Llopart att priset gick till "försvaret" av den mallorquinska

kulturen. J. M. Llopart är bl.a. ordförande i Obra Cultural Balear, Öarnas främsta kulturella organ.

*

DEN ANSEDDA MADRIDTIDSKRIFTEN REVISTA DE OCCIDENTE tillägnar flerspråkigheten i Spanien ett temanummer. Under en presentation detta nummer i Barcelona förklarade tidskriftens sekreterare José Varela Ortega att "man måste övertyga alla om att återuppvinnandet av de språk som talas i Spanien inte är något hot mot kastiljanskan". Revista de Occidentens representanter uttryckte också att temanumrets mål och tidskriftens nuvarande politik är att öka förståelsen mellan Spaniens olika språkgrupper.

*

LA GENERALITAT's litterära priser utdelades i år bl.a. till Joan Oliver för diktsamlingen "Poesia Empírica", Pere Gimferrer för essäen "Dietari 1979-80", och Joan Corominas för "Diccionari Etimològic i Complementari de la Llengua Catalana" (andra bandet). Priset till den bästa översättaren av ett katalansk litterärt verk till ett annat språk, gavs till Angelica Maas för hennes tyska version av "Viatges i Flors" av Mercè Rodoreda.

*

DEN PORTUGISISKA VERSIONEN av Manuel de Seabras roman "Els Exèrcits de Paluzie" fick första priset i den litterära tävlingen "Läsekretsen 82", den viktigaste i Portugal. Priset utdelades dock aldrig eftersom boken redan var utgiven i de katalanska länderna och ingen annan av de presenterade romanerna nådde den kvalitet som erfordrades för denna utmärkelse.

*

PATRICK GUIFREU från Catalunya-Nord (Perpinyà 1952) har vunnit det 7:e poesipris "Josep Mª Lòpez Picó"

med diktsamlingen "Ics". Han har redan publicerat fem poesiböcker på katalanska både i Frankrike och Katalonien.

*

Böcker

JOAN PERUCHOS roman "Les Aventures del Cavaller Kosmas" och Joan Margarits poesibok "Vell Malentès" ansågs vara 1981 års bästa berättelse respektive diktbok på katalanska, av en jury på femton litteraturkritiker från hela Spanien.

*

DE KATALANSKA BARNBÖCKERNA fick ett positivt mottagande på årets Barnbokmessa i Bologna. De katalanska bokförläggarna hade en smakfull och välförsedd monter där besökarna dessutom kunde få en folder på engelska och italienska som kort informerade om den språkliga situationen i Katalonien. I år blev Katalonien också medlem i IBBY, det internationella organet för barnlitteratur.

*

CATALUNYA 82 är titeln på en bok utgiven på fem språk av La Generalitat, Kataloniens autonoma regeringen. Boken, som inleds med en prolog av Jordi Pujol, La Generalitats president, beskriver sedan i korta texter vad Katalonien är, och berättar om landskapet, klimatet, konsten, vetenskapen och de katalanska städerna.

*

MERCÈ RODOREDA's roman "La Plaça del Diamant", den största katalanska bästsäljaren genom tiderna, har nu översatts till ryska. "Literaturnaja Gazeta" skriver också en lovprisande kommentar om den katalanska författarinnan.

*

EN NY "VOCABULARI DE BARBARISMES" (Ordlista på barbarismer - spanska och andra främmande ord som

i dagligt tal blandas upp med katalanskan) kom ut i mars i år. Aureli Cortiella i Martret, bokens upphovsman, började förbereda den 1935. Hitintills, bortsett från några verk från medeltiden, såsom boken "Regles per esquivar vocables o mots grossers o pagesívols" (Regler för att undvika ohyfsade eller provinsiella ord) har det tryckts fem sådana ordböcker.

*

BOKFÖRLAGET BRUGUERA, som har en dominerande ställning bland kiosklitteraturen har kommit ut med lågprisserien "Els Llibres del Mirador" (250-300 ptas.). Bland de första åtta titlarna finns Ollers "La Papallona", Casellas' "Llibre d'Històries" och två romaner av Villalonga. Man skall trycka fyra nya böcker varje månad med katalanska författare och utländska klassiker.

*

EN ITALIENSK-KATALANSK/KATALANSK-ITALIENSK ORDBOK har nyligen kommit ut i Barcelona utgiven av Bokförlaget Pòrtic. Ordboken innehåller 20.000 ord på vardera språket. Den presenterades på Italienska Institutet i Barcelona med medverkan av Jordi Fornas Prat, bokens upphovsman. På samma möte annonserades att det Italienska Institutet hade slutit ett kontrakt med Stiftelsen Enciclopèdia Catalana för utarbetning av en Italiensk-katalansk/Katalansk-italiensk ordbok av större omfattning och med mera specialiserat innehåll.

*

DEN FÖRSTA PORTUGISISK-KATALANSKA/KATALANSK-PORTUGISKA ordboken har nyligen givits ut av Bokförlaget Pòrtic i Barcelona. Ordboken presenterades strax efteråt i Sao Paulo under aktiviteterna i en katalansk kulturvecka.

*

Musik

TONSÄTTAREN XAVIER MONTSALVATGE, känd i Sverige för sin västindieninspirerade sångcykel "5 cancionnes negras", antagligen det oftast spelade musikstycket av en katalansk/spansk kompositör i svenska radioprogram, blev hyllad i Barcelonas kommunala musikskola med anledning av att han gick i pension, 70 år gammal. Han innehade posten som lärare i tonsättning.

*

I BRASILIEN, samtidigt som det firades en katalansk kulturvecka, presenterade sångaren Lluís Llach "Campanades a Morts", den första skiva han gett ut i detta land. Han uppträdde också för fulla hus i Sao Paulo och Rio de Janeiro, samt deltog i flera radio och TV-program.

*

Konst

ANTONI TÀPIES tillägnas en antologisk utställning i Venedigs Biennal. Det blir den första i sitt slag som Biennalen arrangerar av en nu levande målare. För närvarande ställer han ut i München, New York och Figueras (Katalonien). Galleri Joan Prats i Barcelona kommer snart att öppna en utställning med gouacher och grafik av honom.

*

TILL MONTSERRATKLOSTRETS MUSEUM har skänkts Josep Salas Konstsamling, som anses vara den bästa privata kollektionen av katalansk konst från 1800-talets slut och början på 1900-talet. Donationen innehåller 228 målningar och 28 skulpturer, där bl. a. konstnärerna Nonell, Cases, Dalí, Picasso, Mir, Anglada och Mompou är representerade.

*

SALVADOR DALÍ fick i år La Generalitats guldmedalj med motiveringen att han är "en av de förebildande.

genierna i 1900-talets konst". Jordi Pujol, Kataloniens autonoma regeringens president, överlämnade personligen utmärkelsen.

*

DEN FÖRSTA OCH HITTILLS VIKTIGASTE MONOGRAFISKA UTSTÄLLNINGEN AV KERAMIKERN PICASSO har öppnats i Meca-palatset i Barcelona av Picassos änka, Jacqueline, och stadens fullmäktige ordförande Narcís Serra. Bland de 146 utställda föremålen som lånats från museer och privata samlingar 41 ägdes av Jacqueline. När herr Serra skulle ta till orda, avbröt honom Jacqueline: "Förlåt, men jag vill bara säga att mina keramikpjäser är era". Herr Serra tackade rörd och sade att staden Barcelona vill som ingen annan känna sig som Picassos stad, den stad där han kommer att ständigt hyllas. Jacqueline sade: "Ja, det där med Barcelona och Picasso är ett gammalt kärleksäktenskap". Utställningen kommer att vara öppen till den 10 juli.

*

Film

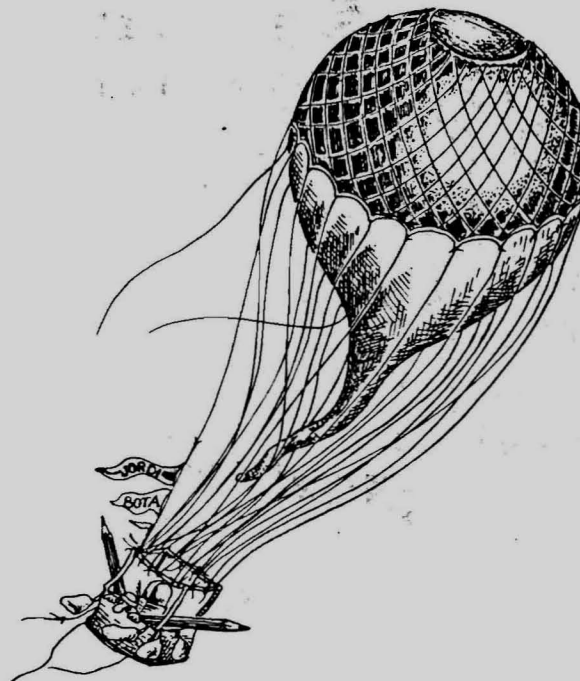
BERGSKLÄTTRAREN JORDI PONS fick i år UIAA's filmpriset i "Alpinism och Upptäcksresande" vilket utdelades under UIAA's 30:de internationella festival i Trento, Italien. Detta förbund som organiserar alla alpinistföreningar i världen gav honom priset för filmen "Ama Dablam, la muntanya sagrada dels sherpes" (Ama Dablam sherpernas heliga berg), som tävlade med 46 andra filmer. Tillträde till detta berg var förbjudet för alpinister före 1974. Filmen skildrar den katalanska expeditionen dit 1981.

*

UTBILDNINGSPROFESSOR I BARCELONAS UNIVERSITET har framställt den första vetenskapliga filmen på katalanska. Den har titeln "Electroscòpia Mössbauer" och är en ~~lek~~ktion i den så kallade Mössbauerref-

fekten, benämnd efter Nobelpristagaren i fysik Rudolf Mössbauer. Xavier Tejada, Professor i Fysik och projektets initiativtagare hävdar att ämnet har valts med tanke på dess vetenskapliga tillämpningar även inom kemi och biologi.

*

CORREU

Publicacions rebudes de la Generalitat de Catalunya:

- Vocabulari de fusteria per a formació professional.
- Lèxic de l'educació en l'esplai
- Fires de Catalunya
- La carn
- La llet
- Catalunya, Guia Turística
- Catalunya, servei contra incendis de la Generalitat
- "Por la normalización lingüística de Cataluña".

La Secretaria de Casals Catalans ens dona la nova adreça: Pau Claris, 46 A pral., Barcelona - 3. Tel. 318.61.54 318.63.24.

NACS (North American Catalan Society), núm. 13

Caliu del Casal de Catalunya de París, núm. 49

Casa Nostra, de Ginebra, programa de festes del 10^è aniversari. Enhorabona!

Som i Serem, d'Amsterdam, núm. 24.

Butlletí del Centre Català de Lausana, núm. 35. A la pàgina 10, sota el títol "Plaça Major" i entre altres comentaris d'actualitat hi podem llegir: "Noi, no ho sé. Potser no ho hem demanat o potser no som bons nens, perquè sembla que als qui no són bons nens els hi donen premis. Darrerament m'han dit que els qui van anar al Congrés de Catalunya enfora organitzat pel Cercle Català de Madrid, han rebut substanciosos obsequis. Això em fa pensar a certes pràctiques paternalistes d'altres temps, que ja em creia que havien desaparegut."

Xipreret, de l'Hospitalet, maig i juny 1982

Club de los Cronopios, circular maig-juny 82

Convergència, Barcelona, núm. 18

Kulturrådet informerar, núm. 3-4

Menorca socialista, núms. 34-35

Carta de España, núms. 269, 270

Mundo Obrero, 172, 174, 175, 176, 177, 178, 179 180, 181.

Stockholms Badhus, Årsredovisning 1981

Hem rebut cartes de:

- Information Stockholm
- Kristen Demokratisk Samling
- Stockholms Fritidsförvaltning
- Ambaixada d'Espanya:
 - a) Invitació a la festa del Rei Joan Carles.
 - b) Convocatòria de 10 places de Colònies de vacances per a fills d'emigrants.
 - c) Convocatòria del XVII Concurs de Contes (en castellà) de la Confederació Espanyola de Caixes d'Estalvis.
- Laie, Llibreria Llatino-americana, Estocolm.
- Malvinas Information

El P.C.E. (Partit Comunista d'Espanya) ens convida a un mítin amb Santiago Carrillo en el Club de los Cronopios, dia 3 de juny.

De l'Institut Espanyol d'Emigració de Madrid hem rebut, mitjançant l'Ambaixada, un caramull de llibres per a infants però en castellà malgrat haver demanat i insistit que els llibres que necessitem han de ser en la nostra llengua: la catalana.

El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya ens fa saber: "L'Institut Català de Bibliografia voldria posar-se en contacte amb una persona interessada en compilar una Bibliografia dels Països Catalans d'obres publicades a Suècia o als Països Escandinaus.

Es tracta de registrar totes les publicacions

- en català, publicades a Suècia o als PP.EE.
- sobre temes dels PP. Catalans, publicades a Suècia o als PP.EE., en qualsevol llengua
- traduccions d'obres catalanes al suec o a altres llengües escandinaves

La recopilació podria fer-se exhaustivament o parcialment per èpoques cronològiques, matèries, països o regions, etc.

L'Institut té a punt de publicar la Bibliografia Catalana "Hungarica" i "Albanica", i en preparació la "Germanica". Manté contactes amb corresponsals de Roma, París, Tokyo, Rio de Janeiro, Londres, etc. Els interessats poden dirigir-se a Dolça Tormo"

El director del Centre d'Estudis Catalans de la Universitat de París-Sorbona ens convida a una exposició de gravats de l'artista Clavé.

El Senyor Pierre Macaire, de Copenhagen, ens envia algunes pàgines de la seva tesi "Ciutat de Mallorca en els anys 1400". És molt interessant.

El Dr. G.J. Walker del Fitzwilliam College, Cambridge, ens desitja "Continuat èxit per a la vostra sempre grata publicació!".

El Dr. Kálmán Faluba, de Budapest ens escriu parlant del Butlletí: "He fullejat sempre amb viva curiositat cada número, i trobo molt digna d'atenció la qualitat i la continuïtat que heu atès en la vostra tasca. Felicitant-vos-en i desitjant-vos-hi nous èxits, us saluda ben cordialment."

Henrik Brockdorff, de Copenhagen, ens escriu: "Amb aquesta només et volia demanar si em puc subscriure a la vostra revista catalana, de la qual m'han parlat ací. Sóc estudiant de català i m'agradaria molt de rebre-la. Amicalment".

Circular i programa d'activitats de Casa Nostra de Winterthur.

Revista "Més lluny" dels "nacionalistes d'esquerra" de Barcelona.

Uns pòsters d'Omnium Cultural.

Carta de FIEAS del dia 10/6

Programa del IV Aplec Catalano-Occità a Montsegur, del 19 al 20 de juny.

Carta de la Fundació Enciclopèdia Catalana agraint-nos la tramesa del Butlletí i demanant-nos-en algunes dades.

LA PENÍNSULA, d'Amer (Girona) ens envia una circular amb el següent contingut: "Agència literària LA PENÍNSULA är en nystartad agentur vars syfte är att bredda

det litterära utbytet mellan de skandinaviska länderna och Spanien samt Katalonien.

LA PENINSULA representerar ett stort antal skandinaviska förlag som: RABÉN & SJÖGRENS Förlag - Stockholm, H. ASCHEHOUG - Oslo, GYLDENDAHLS NORSK Förlag - Oslo, BROMBERGS Förlag - Stockholm, TIDENE SKIFTER - Köpenhamn, Bokförlaget KORPEN - Göteborg, Förlaget BARRIKADEN - Stockholm, WEZÄTA Förlag - Göteborg, FRIPRESS BOKFÖRLAG - Stockholm samt FEDERATIVS Förlag - Stockholm.

I Skandinavien representerar vi: Edicions 62 - Barcelona, Ediciones PENINSULA - Barcelona, Editorial BLUME - Barcelona, Editorial KAIROS - Barcelona, Editorial LAIA - Barcelona, Editorial LAERTES - Barcelona, Editorial 2001 - Barcelona, Ediciones MASCARON - Barcelona. Ediciones ALTEA - Madrid, Editorial ALHAMBRA - Madrid, Editorial ALFAGUARA - Madrid, TAURUS Ediciones - Madrid, Editorial LUMEN - Barcelona, Editorial PENTHALON - Madrid, Editorial CATEDRA - Madrid, Editorial SEIX BARRAL - Barcelona, Editorial ARIEL - Barcelona, Editorial LA GALERA - Barcelona, Editorial MOLINO - Barcelona samt Editorial TIMUN MAS - Barcelona. Skön- och facklitteratur. Barn- och ungdomsböcker. Serier."

La Generalitat de Catalunya ens escriu, acusant rebut dels nostres butlletins, dels que ens diu "... mostren palpablement la voluntat d'ésser i la consciència d'uns catalans que allunyats a mils de kilòmetres de la pàtria, respiren el país i l'ensenyen als seus conciutadans." Donant-nos l'enhonorabona ens ofereix a través de la Secretaria de Casals Catalans els serveis que puguin contribuir a sentir-nos més a prop de Catalunya.

Del Consulat de Suècia a València, al que trametem el Butlletí, ens envia una tarja firmada pel seu cònsul Sr. Pedro M. L. Eknes. Aquest senyor és víctima de la política lingüística de l'Estat Espanyol.

Així com a Escandinàvia estem acostumats a sentir a

la TV i a la ràdio les llengües que s'hi parlen, a Espanya la presència aclaparadora del castellà fa que la gent es malfici i se senti insegura en escoltar les altres llengües peninsulars per primera vegada.

El Sr. Pedro M. L. Eknes, cònsul de Suècia a València ens ha retornat el Butlletí adjuntant una tarja de visita escrita a mà i en noruec (cosa que no ens espanta i som capaços de comprendre a Suècia ja que el noruec el sentim contínuament als mitjans de comunicació de Suècia).

Ens escriu:

"El consolat ha rebut la revista núm. 13 i em disculpe en haver-la de retornar ja que no comprenc la llengua. Envieu-la en espanyol si us plau, altrament és llençar els diners".

El Sr. Eknes no comprèn la nostra revista que és en català i en suec, malgrat això, en el sobre que ens envia no dubta en castellanitzar el nom i ens escriu "Las Cuatro Barras".

Don Pedro no s'ha adonat encara que la llengua de València: la d'Ausiàs March, de Jaume Roig, de Joanot Martorell, d'Escalante, de Joan Fuster, d'Andrés Estellés, del Misteri d'Elx, de les Falles de Sant Josep, del Tribunal de les Aigües de la Catedral de València... etc. és la llengua catalana. Don Pedro viu a València i no comprèn la llengua de València; a més, Don Pedro, cònsul de Suècia, ens escriu en noruec! Tampoc no s'ha pres la feina d'aprendre la llengua del país que representa! Acta de la Junta Consular celebrada el 26 d'abril. Valinformationsmaterial, juni 82 d'Invandrarförvaltningen.

Butlletí del Casal Català de Tolosa de Llenguadoc.

Information Stockholm-Kulturhuset ens conviden a l'apertura de l'exposició "Dom nya stockholmarna". El programa està fet en 12 idiomes.

PEDRO M. L. EKNES
CONSUL DE SUECIA

1750

PINTOR SOROLLA, 4
TELEFONO 96-322 4154

VALENCIA-2

1982-05-24

Konradet har mottagit Kons
Tidskrift n. 13 og beklager at
me returnere da jeg ikke forstår
sprøget, venligst sende i det spanske.
Eller en det koste postet penge.

Vennlig helse

OM SVERIGES KONSUL I VALÈNCIA

Herr Pedro M. L. Eknes, Sveriges konsul i València, är ett offer för spanska statens språkpolitik.

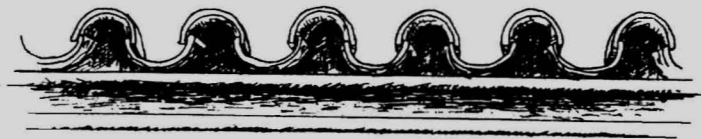
I Skandinavien är vi vana vid att höra de olika skandinaviska språken på TV och på radio. Men i Spanien gör den tryckande närvaron av det spanska språket att folk i allmänhet misstror och känner sig osäkra när de för första gången hör de andra språken som talas på Iberiska halvön.

Herr Pedro M. L. Eknes har returnerat vår "Butletí" och har bifogat ett handskrivet visitkort på norska! (Vi blir inte rädda för norska språket, som vi kan förstå eftersom vi ständigt hör norska i svenska massmedia).

Herr Eknes menar att han inte förstår vår tidskrift som är skriven på både katalanska och svenska. Trots det, på kuveret som han adresserade till oss, översatte han vårt föreningsnamn "Les Quatre Barres" till det spanska "Las Cuatro Barras".

Don Pedro har ännu inte förstått att Valencias språk, det språk som Ausiàs March, Jaume Roig, Joanot Martorell, Escalante, Joan Fuster, Andrés Estellés, etc., använde, språket från "El Misteri d'Elx", "Les Falles", "El Tribunal de les Aigues" är det katalanska språket.

Don Pedro bor i València och förstår inte Valencias språk. Don Pedro är Sveriges konsul och skriver på norska. Han har inte ens ansträngt sig för att lära sig språket från det land han representerar.

DE SOCIS

JORDI BOTA
Jägargatan 13 A
802 27 GÄVLE

HENRIK BROCKDORFF
Gunlögsgade 46 1tr.
KÖPENHAMN

JORDI CREIXELL i SANS
Adreça a Suècia:
Vasag. 13 rum 414
722 15 VÄSTERÅS
Adreça a Espanya:
Consell de Cent, 289 1er 2^a
BARCELONA - 11

JOANA MARTI GARRIGA
Slussg. 21 4tr.
211 30 MALMÖ

JOSEP NAVARRA
P.K. 381
SOFIA. Bulgària

PERE TORRENT I CASTANY
Freskvägen 13
831 145 ÖSTERSUND

ADOLF VILARÓ
Solbergavägen
135 67 TYRESÖ

ANTONI OLIVES
Frövigatan 5 2tr
124 45 BANDHAGEN

ESTAT DE LA CAIXA, 4 DE JUNY DE 1982

<u>Entrades</u>	<u>Sortides</u>
Quotes 4.500:-	Varis 600:40
Varis 500:50	Segells envia- ment Butlletí 421:50
Subvencions (Institut Espan- yol d'Emigració)4.445:50	Loteria. 150:80
Ingressos al Fons d'Ajuda 25:-	Lloguer 3.450:-
158:-	Telèfon 126:-
	Despeses eti- quetes 671:-
Total9.471:-	Segells 158:-
=====	Taló Postgiro 191:95
	Tiratge Butlletí, núm. 14 600:-
	Total 6.369:65
	=====

Diners a caixa el 4 de juny de 1982 . . . 3.101:-
=====

Comentaris a l'Estat de Comptes

Com podeu veure l'estat de caixa no es gaire folgat.

Paguem molt de lloguer pel local; les despeses han augmentat i les subvencions que rebem han disminuït.

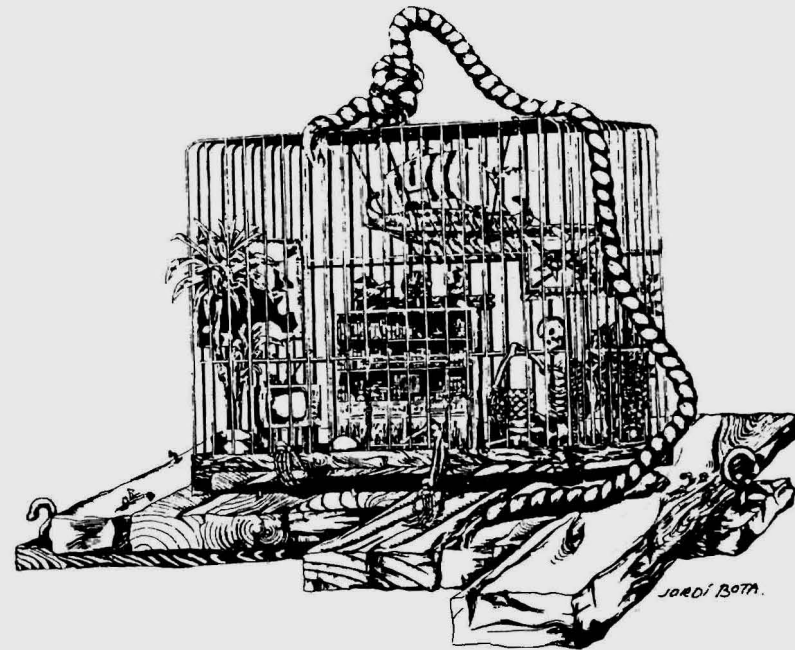
Us prego als que encara no heu pagat la quota d'aquest any que no tardeu en fer-ho.

També podreu observar que solament s'han rebut 25:- corones al Fons d'Ajuda.

Acceptem amb molt de gust qualsevol mena d'ajuda econòmica que es pot ingressar en el Fons comú.

Que passeu un bon estiu.

JOAN C. CEBRIAN
Caixer

ARTISTES CATALANS A ESCANDINÀVIA: JORDI BOTA

A Badalona, el 1949 va ésser un bon any ja que jo vaig néixer.

Quan tenia 16 anys vaig entrar a l'Escola Massana de Barcelona i hi vaig estudiar tècnica publicitària, muntatge, impressió, etc., fins els 20 anys, que em va tocar anar a les Canàries a fer la "mili".

Allà vaig trobar una societat francesa que es dedicava a fer publicitat amb finalitats turístiques: fullets, postals, propaganda, etc. Em van donar feina.

Quan vaig acabar la mili vaig quedar-m'hi com a cap de la part artística.

Després de dos anys a les Canàries vaig tornar a Barcelona. Eren els anys 73, 74, i la vida no era prou lliure; eren els darrers anys del franquisme i vaig decidir fotre el camp cap a Suècia, on tenia amics.

He viscut sempre a la ciutat de Gävle, on hi he desenvolupat la meua tasca artística i m'hi he arrelat. Les autoritats municipals i regionals m'han ajudat bastant.

He fet exposicions a diverses ciutats de Suècia i Finlàndia.

Mantinc contacte artístic amb Espanya. Malgrat que he pintat molt i he fet moltes il·lustracions, darrerament m'he dedicat més al gravat sobre coure. Aquesta tècnica em mostra tot un camp de possibilitats futures.

På pensionatet "Punta Marina" i Tossa träffade jag en japan som förvirrade mig och som inte på något sätt stämde med den uppfattning jag hade om den typen av orientaler.

Vid middagsdags satte han sig vid mitt bord, efter att ha bitt mig om tillåtelse utan vidare ceremonier. Jag lade genast märke till att han varken hade sneda ögon eller gulaktig hy. Tvärtom, hade han snarast skära kinder och blont hår.

Jag var nyfiken på vad han skulle beställa. Jag medger att det var en något barnslig attityd jag intog, i förväntan att han skulle beställa ovanliga rätter eller exotiska kombinationer. Faktum var att han förvånade mig med att beställa sallad "med mycket lök", grisfötter, grillad småfisk och rostade mandlar. Som avslutning kaffe, konjak och en cigarr.

Jag hade föreställt mig att en japan skulle äta med en överdriven ceremoni och rentav irriterande för omgivningen, att han skulle plocka upp matbitarna som om de vore delar av ett urverk. Men så var det inte alls fallet. Karlen hanterade kniv och gaffel med stor lätthet och tuggade med munnen full utan estetiska komplikationer. Mina förutfattade meningar kom faktiskt att vackla.

Till råga på allt talade han katalanska som vem som helst, utan minsta skugga av utländsk accent. Det var inte så konstigt om man betänker att de där människorna är mycket läraktiga och duktiga på alla sätt, men det fick mig att känna mig underlägsen eftersom jag inte kan ett uns japanska. Det är märkligt att konstatera att det var jag som stod för den utlänska anspråkningen i vår konversation, eftersom jag anpassade

mina gester och mitt språk till det faktum att min interlokutor var japan. Han däremot var helt oberörd.

Jag antog att den där mannen måste vara representant eller försäljare av kameror eller transistorapparater. Vem vet om han inte rentav sålde odlade pärlor... Jag prövade alla dessa teman, men han avfärdade dem med en armviftning. "Jag säljer helgonbilder från Olot, jag" sa han. "Finns det fortfarande marknad för det?" frågade jag. Och han sa att jodå, det var på nedgång, men än så klarade han sig. Han hade hand om södra delen av landet och bedyrade att när han hade några dagar lediga eller det var dubbelhelg åkte han hem så fort som möjligt.

- Borta bra men hemma bäst! tillade han med tillfredsställelse.
- Bor ni här i landet?
- Vad nu då? Var skulle jag annars bo?

Ja, det är klart: sådana där globetrotters känner sig hemma lite varstans. Jag mönstrade honom på nytt, och jag försäkrar att inte den minsta detalj i vare sig kläderna eller figuren avslöjade hans japanska härkomst. Han bar t.o.m. ett märke från Club de Futbol Barcelona på rockslaget.

Kort sagt, han verkade mycket misstänkt, och det oroade mig. Min fru hade beställt upp middag till rummet, eftersom hon hade lite feber. Jag berättade för henne om äventyret, kryddat med mina egna funderingar; om jag inte tog alldeles fel, rörde det sig om en spion.

- Och varför tror du att han är japan? frågade hon.

Jag skrattade, kanske inte helt vänligt åt hennes aningslöshet.

- Det syns på flera mils avstånd... svarade jag.
- Menar du att du verkligen har sett så många?
- Nej, men det ser man ju på en gång!
- Sa han till dig att han var japan?
- Inte med ett ord. Dom är sluga...
- Har du hört det av nån annan?
- Ingen har sagt ett knyst till mig, och inte behövs det heller.

Jag har en knivskarp instinkt!

Vi råkade i gräl. Jag får alltid höra att jag är så misstänksam och att jag kommer att råka illa ut en vacker dag. Som om hon inte kände mig tillräckligt väl förut. Hon tycks njuta av att inte vilja förstå, och hon är otroligt naiv.

Den natten förmådde jag knappast sova. Jag kunde inte få japanen ur tankarna. För medan japanerna uppträder som dom är: leende, bugande och med fjärrskådande blick, kan man alltid värja sig mot dom. Det tror jag det! Men om dom kommer hit och börjar förstålla sig allt vad dom förmår, då kommer vi att få det svårt.

Översättning: Annette Elmblad
Om Pere Calders se Bulletin nr 9

ELS PROCESSADORS MASSA A PROP

Fa anys ens en varem assabentar pels diaris i la televisió: els americans i els russos llencen coets a l'espai. Per fer-ho utilitzen processadors i a la petita pantalla de casa nostra, véiem unes màquines amb molts llumets que s'encenien i s'apagaven. Era el començament.

Aviat els bancs els fan servir i es poden veure des del carrer. Els pomposos computadors són exposats al públic a través de vidrieres com a símbol del poder d'aquestes companyies.

Sense quasi adonar-nos-en, l'empresa on treballem instal·la un d'aquests aparells i, en poc temps, moltes de les nostres activitats professionals giren entorn de l'intrús. La més sagrada d'aquestes activitats: cobrar; és la primera a ser computaritzada.

Secretament, els fills petits dels processadors: els microprocessadors; envaeixen la nostra llar camuflats a la televisió, en color, al rentaplats o al cotxe.

Algun veí snob ha comprat un petit ordinador de gestió i l'ha posat a treballar a casa. El fa servir d'agenda. Hi té memoritzat l'estat de comptes dels bancs i les petites inversions familiars. Control·la l'stock de medicaments i aliments amb les seves dates de caducitat. Juga amb multitud de complicats ginys, des d'un aterratge a la lluna fins als escacs.

Ja ha arribat, ja el tenim a casa. Té un aspecte inofensiu: una mena de màquina d'escriure connectada a la televisió i un parell de caps més. Tot per un preu quasi ridícul.

Què és un processador?

Es un aparell molt versàtil que pot tenir moltes formes físiques i pot fer funcions molt diverses.

El més bàsic té forma d'escarabat negre amb quaranta potes de ferro. Té la mida de 1 x 4 centímetres i ja pot fer moltes coses. El trobem dins d'alguns aparells domèstics, a les calculadores, als cotxes i, agrupat amb altres processadors iguals, fa anar els computadors més grossos.

Els models comercials de gestió per al gran públic tenen un aspecte agradable i es componen d'una màquina d'escriure i una capsa amb un parell d'esclatxes com dues bústies de correus.

Els processadors industrials tenen formes molt variades. Van des d'habitacions senceres plenes d'armaris amb llums i cintes, fins a les capses de parets gruixudes, que es posen als punts més bruts de les indústries i es confonen amb la resta de les màquines. Ningú no diria que aquella capsa de sabates plena de greix és la que decideix la feina que està fent una gran màquina.

En aquesta gran família de dispositius pensants, es pot fer una divisió entre processadors de control i de gestió. Els de control són el cervell de les màquines. Per exemple el programador del rentaplats, el control del canvi de marxas del cotxe o el pilot automàtic d'un avió. Els processadors de gestió tracten d'informació. L'arxiven, la classifiquen i la presenten a l'home d'una manera intel·ligible. Poden prendre decisions i fer complicats càlculs. Aquests són els utilitzats per l'administració. Models molt simplificats són els que s'estan introduint a les nostres llars com a "computadors personals".

Perills d'aquests dispositius

Com totes les màquines fetes per l'home, els processadors tenen perills d'utilització.

L'administració pública té ara una eina més per controlar les persones dins mateix de casa seva. Els processadors personals són fàcilment interconnectables per telèfon per formar una xarxa que, a la vegada d'oferir avantatges per a l'usuari, pot ésser un atemptat a la nostra intimitat.

Com sempre, els més afectats seran les persones de mentalitat menys crítica. Els mateixos que ara passen un terç de la seva vida mirant la televisió.

Els sociòlegs, per altra banda, ja comencen a investigar els efectes de la granallau de jocs públics electrònics. Què passarà amb aquests jocs a casa?

Les empreses multinacionals de l'electrònica i de la informació són ja més poderoses que molts estats. És probable que aquest sigui un nou ajut per la seva expansió. Fins i tot es pot pensar en una nova casta de tecnòcrates "entesos" en comunicació i entreteniment.

Els últims dos fenòmens tecnològics que han afectat la nostra vida privada, han estat el motor d'explosió i la imatge transmesa a distància. El primer va fer possible el cotxe, el canvi dels hàbits d'esplai i la tràgica variació de la fesomia de les ciutats. La televisió ha afectat profundament la vida de les persones amb menys possibilitat de moure's: els vells i els nens.

S'acosta una nova revolució tecnològica. Tindrà avantatges i inconvenients. L'inquietant és que no tenim capacitat per acceptar-la o rebutjar-la. Només en podem analitzar les conseqüències.

JORDI CREIXELL

D'APATS

Coca de Sant Joan

Ingredients

3 ous	100 grams de mantega
270 grams de sucre	50 grams de llevat
½ litre de llet	farina i una llimona

Preparació

El llevat es desfà en 1/8 litre d'aigua i s'afageix la farina que prengui.

La pasta resultant es posa en un plat, es tapa i es deixa en un lloc temperat fins que el seu volum hagi augmentat al doble.

Mentrestant es prepara una altra pasta amb els ous, el sucre, la llet, la mantega, una mica de pell de llimona ratllada i farina, fent-ne una pasta esponjosa. Un cop pastada se li barreja la pasta del llevat i després es deixa en repòs fins que pugi.

Quan hagi augmentat de volum, s'enfarina el taulell de treball i la pasta s'aplana en forma de coca.

Sobre la coca s'escampa el massapà (comprat ja fet, o preparat seguint la recepta que acompanyem), una mica més clar que el corrent (aclarint-lo amb aigua). Els costats es deixen sense recobrir. Després de posar-la sobre la plata empastifada amb mantega, o sobre paper per fer reposteria al forn damunt del massapà s'hi posen tires de fruita confitada. Els costats es pinten amb ou batut. Forn a 175-200°C.

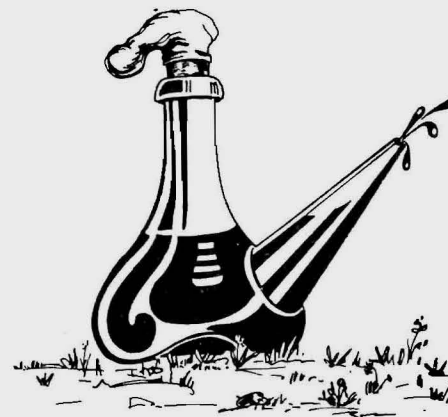
Massapà

Ingredients

400 grams d'ametlles	2 clares d'ou
400 grams de sucre	

Preparació

Les ametlles es passen per la màquina de moldre, junt amb les clares (perque les ametlles no facin oli al triturar-les). La pasta d'ametlles es barreja amb el sucre i el massapà queda ja fet. S'ha de consumir el mateix dia.

Ur Monica Vermecrantz' artikel i SVENSKA DAGBLADET
(19/6-82)

Efter militärens kuppförsök

MADRID VILL INSKRÄNKA REGIONALA SJÄLVSTYRET

I den parlamentariska säsongens elfte timme — och inför hotet om nyval i höst — pågår nu en sållsam maktkamp mellan å ena sidan regeringspartiet UCD och socialistpartiet PSOE och å andra sidan en rad nationalistpartier i förening med spanska kommunister (PCE). Saken gäller ett lagförslag som i Spanien går under namnet LOAPA, Ley Orgánica de Armonización Autonómica och som skall reglera graden av självständighet för de nya spanska autonomierna.

"Svek från regeringen"

Nämna ordet LOAPA i dag inför en baskisk eller katalansk politiker och han ser rött — såvida hans politiska etikett inte är UCD förstås. För den spanske nationalisten är denna lag liktydig med ett svek från regeringens sida, ett försök att ta tillbaka vad den redan rundhändert lovat och ett skamligt sätt att vrida klockan tillbaka i hela autonomiprocessen.

Riksdagsmannen Marcos Vizcaya representerar Baskiens äldsta moderata nationalistpartiet PNV (Partido nacionalista Vasco) som grundades 1895, och hans åsikter om LOAPA är sannolikt representativa för en majoritet av baskerna.

— LOAPA vinklipper de städgar som flera spanska autonomier har sedan ett par år (Baskien och Katalonien sedan 1979, Galicien sedan 1980) framför allt genom radikala ändringar i våra lagstiftande rättigheter. På allt sätt innebär lagförslaget att spanska staten driver igenom sin överhöghet. Det möjliggör bl. a. att statsmakterna kan ingripa på det regionala planet i frågor av allmänt intresse, en formulering som juridiskt sett inte bara är tvetydig och tänjbar utan, som PNV ser det, direkt farlig för det ömsesidiga förtröendet i hela den ömtåliga självständighetspolitiken.

Speciellt upprörd är Marcos Vizcaya över det faktum att staten nu tänker förbehålla sig möjligheten att tillsätta sina funktionärer på det regionala planet, t. ex. skatteinspektörer och lärare. Detta strider mot den nya författningens hela anda tycker han och om lagförslaget går igenom i juli kommer nationalistpartierna och PCE omedelbart att överklaga i författningsdomstolen.

Kovändning

Även katalanska och galiciska regionalpolitiker och nationalistler klagar bittert över regeringens kovändning i autonomipolitiken. Vad är det egentligen som har hänt? Har UCD (demokratiska centerunionen) och den sittande regeringen plötsligt ångtrat sin generositet i den första demokratiska yran? Svaret är med stor säkerhet ja. LOAPA föddes i svallvågorna på fjolårets misslyckade statskupp som kan ses som en direkt följd av just konservativa kretsars

missnöje med bl. a. autonomipolitiken. Gamla frankister och krigshjältar såg i denna allt ont och inget gott, snarare ett tecken på Spaniens sönderfall. Nya "riksdagar", regionala "statschefer" och en pånyttfödelse av nationella kulturer som de baskiska och katalanska blev plötsligt ett hotande spöke i den nya "färliga" demokratin. *

*) LOAPA = Ley Orgánica de Armonización del Proceso Autonómico.

Dimarts; 27 d'abril del 1982

Casals d'Amèrica

Es casals i centres catalans d'Amèrica havien estat sempre bastions inexpugnables davant els intents d'«espanyolitzar-los» que manta vegada havien dut a cap els funcionaris dels consolats espanyols. L'actitud inflexible dels homes que els dirigien, aquests casals, els honorava. I és això que fa basarda veure avui com allò que mai no havia estat possible mitjançant la «diplomàcia», ara s'ha fet efectiu mercès a mitjans més pragmàtics: només ha calgut recórrer a uns quants milions de pessetes. Sota aquesta bordada, els murs d'una colla de casals i centres catalans de la diàspora s'han esfondrat com si fossin castells de cartes.

Que els presidents que han assistit al II Encontre no han estat sorpresos en llur bona fe ni han mantingut una ferma actitud de resistència en aquesta oportunitat es desprèn de les mateixes paraules del senyor Joan Rocamora a l'article «Tornarem al nord, tornarem al sud» (AVUI, 19-XII-81), parlant en nom dels presidents dels casals i centres d'arreu del món (vull aclarir, doncs, que cada cop que el cito ho faig considerant-lo portaveu del grup i no pas a tall personal). D'una banda diu que «hom ha denunciat un malèfic intent de control dels casals per part de Madrid. Un Madrid sense cognom (el subratllat és meu), contra el qual hom ens avisa per tal que estiguem amatents i a l'aguait». I més avall, diu encara: «Que els qui hem suportat les maltempsades de mig segle de persecucions no necessitem que hom ens avisi

d'uns perills que coneixem massa bé». O sigui, podem suposar que hom no va de bona fe si al·lega que li parlen d'un «Madrid sense cognom», quan se li ha dit (denúncia de l'IPECC) que aqueix «Madrid» es diu: «Círculo Catalán de Madrid, Instituto Español de Migración del Ministerio de Trabajo, Instituto de Cooperación Iberoamericana del Ministerio de Asuntos Exteriores», del qual en depèn l'Institut Català de Cooperació Iberoamericana, és a dir, que es tracta d'un «Madrid» amb tots els noms i els cognoms, com s'escou a les famílies de «noble raigambre». I tampoc no podem suposar que ha obrat de bona fe qui declara no necessitar que l'avisin d'uns perills que «coneix massa bé» i malgrat tot accepta «una beca, un passatge» de mans d'un «Madrid», la nissaga del qual es remunta a l'Institut de Cultura Hispànica i a l'Institut Català de Cultura Hispànica.

Per altra banda, de resistència no n'hi ha hagut gens ni mica, ans al contrari, si fem esment d'unes altres paraules del mateix president del Casal de Catalunya de Buenos Aires en una entrevista a Subirà (AVUI, 12-XII-81), quan aquest li preguntà: «Però voleu demanar diners als organismes del govern central?», el senyor Rocamora contestà: «Si l'Institut Espanyol d'Emigració disposa d'uns milions, per què els catalans de fora no poden disposar-ne en part? Si Catalunya aporta un 40 per cent dels pressupostos de l'Estat, no ens regala res, ens tornen una mica el que és nostre. Això no és vendre's per un plat de lleties». En aquesta mateixa entrevista, el senyor Rocamora considerà que els de l'IPECC els ofenen pel fet que els volien donar «carnet de catalanitat». Arran d'això, parafraçant Manuel de Pedrolo («No enfosquim allò que és clar» AVUI, desembre 81), podríem dir que cadascú amb la seva actitud es dona el «carnet de catalanitat» que li escau.

A l'article esmentat abans, el senyor Rocamora es lamenta perquè «des nostres llars col·lectives» són «castigades encara per les secessions de grups i individus que les afebleixen —diu— car en els nostres llunyanos estats no ho fem »tot entre tots», sinó »tot (?) entre molt pocs». Es veu que el president del Casal de Catalunya no coneix encara els motius dels quals hi ha grups i individus que s'han separat de les «llars col·lectives». Els motius són, si fa no fa, els mateixos que ara ens indueixen a alçar la veu enfront d'aquesta claudicació oprobiosa de la major part de casals i centres catalans d'arreu del món, per tal que a casa nostra sàpiguen que en aquesta riba de l'Atlàntic hi ha catalans que no s'han deixat engalpar pels il·lusionistes de torn, pels cortsans servils i pels bufons llagoters; catalans que ja no vulgueren participar del concert orquestrat per les entitats espanyoles amb motiu de la visita a l'Argentina de l'actual rei d'Espanya al costat de «catalans» com el senyor Joan Rocamora (el qual per això es feu mereixedor de la felicitació del president de la Generalitat [carta Tarradellas a Rocamora, 30-I-79]) que hi van voler fer sonar també llur esquetot botifler; catalans que creuen en l'existència i en la lluita pel reconeixement dels Països Catalans, malgrat que siguin «una realitat nacional mancada de realitat política», com diu Rocamora; catalans que

24 de JUNY

Festa Nacional dels Països Catalans

St. Joan
Solstici d'estiu

creuen que les entitats catalanes de la diàspora han de conservar llur independència, fins i tot en relació amb un govern de la Generalitat, que potser fa una política «més pragmàtica», «sense estirar més el braç que la mànega i procurant salvar el que s'ha aconseguit, consolidar el poc o molt que tenim», en paraules del senyor Rocamora (la qual cosa està molt bé, però no és aplicable als casals i centres de l'exterior, els quals, donades les actuals circumstàncies, han de procurar, precisament, secundar l'acció dels catalans de l'interior que, en no estar supeditats als compromisos polítics imposats per una autonomia «descafeïnada» i «harmonitzada», procuren d'estirar més el braç que la mànega i per això de vegades van a raure a la presó o són atacats verbalment o amb bombes); catalans, en un mot, que, entre d'altres coses, no estan disposats a acceptar mai un plat de lleties malgrat que aquestes lleties hagin estat pagades amb diners, aportats per Catalunya, ja que pensen, igual que en Raimon (AVUI, 20-XII-81), que a vegades «el que no es pot comprar és que no es deixa vendre».

Jordi Arbonès
d'Obra Cultural Catalana
de Buenos Aires

POESIA

Vam anar a una festa. Hi havia una romanesa de nom Livia. El meu amic, un valencià que anava amb mi, se'n va enamorar.

Li va escriure una poesia.

Després d'uns anys, dins un calaix l'he trobada. Vet-la aquí:

A LÍVIA

Per tenir aquests ulls tan blaus... i tantes altres miraculoses dotacions, que malauradament no conec, i no per falta de ganes.

A tota la Romània no hi ha

- no hi pot haver -

torres més altes que les teues cames,

ni ulls de més mars,

ni cabells de més vents

- Ponent, Mestral, Xaloc, Llevant...

agermanant ses forces,

més vent no arrossequen

que una teua voltada de cabells -.

Oh! Els teus cabells,

més rossencs que la l'essència de cent postes

de sol.

Oh! La llum del teu cabell,

de més atractiu que la del far en tempesta.

i el teu cos, romanesa beneïda per cada déu,

de més rius que la terra mullen,

de corbes més dolces que les del Nil afamades,

de rodonors més assuavides que les dunes més tendres,

de pits més braus que el torrent muntanyenc.

Romanesa de Mars, Estrelles i Llunes!,
Obra més perfecta de la Romània tota.
Ai! Lívia, de mirada de més cels,
d'ulls de blau més profund que la mar de més aigua,
de més intensitat que l'estel més verge!
Ai! Lívia, de més vida que la prada més verda
de més suavitat que la neu més recent,
de més carícia que la pluja més fina,
de més repòs que l'arbre més frondós!
Oh! Déus de la Romània,
que m'apar que deesa nova sia!

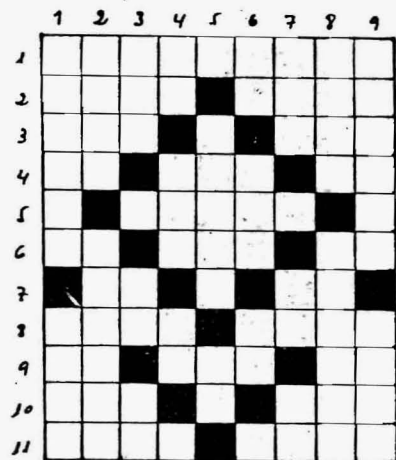
A tota la Romània no hi ha
- no hi pot haver -
un altre cos de més pins,
ni uns ulls, ai Lívia!,
ni uns ulls que disparen esguards de més blancs coloms.

VICENT

MOTS ENCREUATS NÚM. 4

Per Magí Rovira

Horitzontals

1) Vila del Pirineu gironès. 2) Incrèdula. Amagatall, refugi. 3) Riu de l'Àfrica. Nin. 4) Noranta-nou. Ase, burro. Vocals. 5) Superior, gran. 6) Al revés, riu italià. En suec, mare. Al revés, pronom. 7) Déu del sol dels egipcis. Lletre grega. 8) La Gioconda. 9) Orde dels dominics. Rebrot, ullada. Rolls Royce. 10) Anarquista català. Josep. 11) Carro de combat. Poble de la Plana de Vic.

Verticals

1) Famosa epopeia de Verdaguer. Nom del santuari on el poeta va escriure aquesta epopeia. 2) Pur, simple. Peculiar, característica. 3) Substància dolça de les abelles. Al revés, símbol del sodi. Vocal repetida. 4) Aliment substancial de l'home. Famos mercat de Vic. Ocell. 5) President de la Generalitat. Nota musical. 6) Metall de molt valor. Part del cos humà. Lletre de l'alfabet. 7) Fill de Jacob. Arbre molt comú a Catalunya. Lletre de l'alfabet. 8) Mar, pèlag. Traducció. 9) Famos pintor català. Instrument de corda de forma triangular.

JORDI BOTA